

Yttrande

Utfärdat 29 mars 2018
Diarienummer 0754/17

Kontaktperson

Pia Emanuelsson
Telefon: 031-24 03 31
E-post: pia.emmanuelsson@funktionsrattgbg.se

Yttrande avseende Förslag till Göteborgs Stads plan för arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) 2019-2022, dnr 0754/17

Funktionsrätt Göteborg är en paraplyorganisation för 47 funktionshinderföreningar i Göteborg. Sammantaget representerar vi omkring 17 000 personer med funktionsnedsättning.

Funktionsrätt Göteborg tillstyrker förslaget till plan

Funktionsrätt Göteborg tillstyrker Förslag till Göteborgs Stads plan för arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) 2019-2022, med kommentarer.

Kommentarer

Det är positivt att planen har ett så tydligt MR-perspektiv, ett intersektionellt perspektiv och att normmedvetenhet, inkludering och tillgänglighet är grundläggande utgångspunkter. Det är positivt att planen har utformats i medskapande processer med olika målgrupper i civilsamhället.

Tillgänglighet och användbarhet för personer med funktionsnedsättning

Planens ordlista behöver kompletteras med en förklaring av begreppet "tillgänglighet". Tillgänglighet är ett begrepp som nämns väldigt många gånger i planen. Funktionsrätt Göteborg ser det som mycket positivt att planen inkluderar ett funktionshinderperspektiv och lyfter tillgänglighet och användbarhet för personer med funktionsnedsättning. Men när begreppet inte är tydligt definierat uppstår också otydligheter i texten med vad som avses. Hur begreppet tillgänglighet används i planen bör ses över och förtydligas.

Göteborgs Stad har en skyldighet att göra sina verksamheter, sin information och sina lokaler tillgängliga och användbara för personer med funktionsnedsättning. Funktionsnedsättningar kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Det kan handla om nedsatt rörelseförmåga, nedsatt syn, nedsatt hörsel, dövblindhet, nedsatt röst- och talfunktion, nedsatt kognitiv förmåga, besvär i andningsorgan, allergier och överkänslighet, nedsatt funktion i matsmältningskanalen och inkontinens, extra känslighet för skador och extra beroende av föda och medicin i vissa tidsintervall.¹ När man i stadens planer och program tar upp tillgänglighet och användbarhet för personer med funktionsnedsättning är det allt detta som avses och någonstans i planen bör detta framgå.

¹ Riktlinjer för tillgänglighet: Riv hindren, Myndigheten för delaktighet 2015

Planens utgångspunkter

Ojämlig tillgång till SRHR

I texten om ojämlig tillgång till SRHR finns ett avsnitt om funktionsnedsättningar (s. 11 f). I detta avsnitt tas enbart fysiska och intellektuella funktionsnedsättningar upp. Eftersom det allmänt talas om kategorierna fysiska, psykiska och intellektuella funktionsnedsättningar är det anmärkningsvärt att helt utelämna en kategori av funktionsnedsättningar. I detta avsnitt bör också något om ojämlig tillgång till SRHR för personer med psykisk funktionsnedsättning synliggöras.

Brottsliga handlingar som kränker sexuella och reproduktiva rättigheter

Funktionsrätt Göteborg inser att det i en plan som denna är en omöjlighet att i alla avsnitt benämna alla kopplingar mellan SRHR-arbetet och samtliga diskrimineringsgrunder. Men vi vill uppmärksamma att funktionshinderperspektivet ska genomsyra allt SRHR-arbete. När det gäller brottsliga handlingar som kränker sexuella och reproduktiva rättigheter, såsom sexuella övergrepp och hedersförtryck, är det av största vikt att ha kunskap och medvetenhet om de särskilda utsattheter som kan drabba personer med funktionsnedsättning.

Planens delmål och aktiviteter

Information, råd, stöd och vård

I avsnittet om delmål 1, information, råd, stöd och vård samt i delmålets matris anser Funktionsrätt Göteborg att funktionshinderperspektivet bör förtydligas.

Termen ”brukarnära verksamheter” är abstrakt och synliggör inte i tillräcklig utsträckning vilka verksamheter som avses. Personer med funktionsnedsättning möter anställda inom Göteborgs Stad i bland annat bostad med särskild service, daglig verksamhet, ledsagning, kontaktperson, hemtjänst, korttidsboende/läger, personlig assistans, kommunal hälso- och sjukvård och socialkontorens handläggning. Alla dessa verksamheter bör ha grundläggande kunskap om SRHR och funktionshinder/funktionsnedsättning.

Det finns också flera mötesplatser och arenor riktade till personer med funktionsnedsättning där det bör finnas information i någon form om SRHR. Exempel på detta är Dalheimers Hus och LOTS för barn och vuxna med funktionsnedsättning.